PREDICĂ LA SF. MC. TEOPEMPT ȘI SF. MC. TEONA, SF. CUV. SINCLITICHIA 5 IANUARIE

Frați creștini,

Cu vrerea Bunului Dumnezeu am ajuns în această binecucântată zi de cinci ianuarie, adică sunten în Ajunul Bobotezei. Tot astăzi facem pomenirea celor doi mucenici Teopempt si Teona, dar și a sfintei cuvioase Sinclitichia. Nu o să insistăm în cuvântul nostru despre Ajunul Bobotezei, doar vom menționa că se tine post negru, nu se mănâncă și nu se bea nimic. Potrivit canonului 1 al Sfântului Teofil al Alexandriei, în Ajunul Bobotezei se ajunează total. În Tipicul Sfântului Sava se menționează că, dacă Ajunul cade duminica sau sâmbăta, nu se ține post negru.

Postul din ziua de 5 ianuarie datează din perioada secolele IV-VI, când catehumenii se pregăteau prin post şi rugăciune pentru primirea Sfântului Botez a doua zi. Astăzi, creştinii postesc în această zi, pentru a putea gusta cu vrednicie din apa sfințită – AGHIASMA MARE.

Credincioșii gustă din Agheasma Mare timp de 8 zile de la Bobotează, până pe 14 ianuarie inclusiv, când se încheie praznicul cu slujbele și cântările Bobotezei, dar și în zile de post, la îndemnul duhovnicului.

Despre mucenici, pentru că astăzi avem doi, nu se poate vorbi decât în Biserica Ortodoxă deoarece numai aici li se aduce cinste şi venerare şi numai aici se încheie prietenii cu ei**.** Într-o biserică ortodoxă (locaş de închinare), toţi sfinţii pictaţi pe pereţi sunt vii şi ei ne stau ca nişte martori şi ca nişte exemple concrete de urmat.

Mucenicia, sau mai bine spus moartea mucenicească, a existat şi în Vechiul Testament, aici având ca exemple pe unii proroci sau drepţi ce au fost omorâţi pentru credinţa în adevăratul Dumnezeu.

În Noul Testament, Însuşi Mântuitorul Iisus Hristos este omorât de oameni, nevinovat, devenind Model de urmat până la sfârşitul omenirii. De asemenea, nevinovaţii Lui ucenici: Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel, Sfântul Apostol Andrei, Sfântul Apostol Iacov şi alţii au suferit moartea mucenicească, primind-o cu dragoste şi bucurie. Să fii nevinovat, să faci numai bine şi să fii omorât din dragoste pentru Hristos, aceasta se găseşte numai în creştinism.

Urmaşii Sfinţilor Apostoli sunt, de asemenea, omorâţi pentru că făceau numai bine şi credeau în Hristos. Nenumărate exemple se găsesc în „Actele martirice", acestea fiind situate cu precădere în primele secole creştine, înainte de asimilarea lumii păgâne cu credinţele ei greşite, de către învăţătura şi religia creştină. În aceste „Acte martirice" se vorbește și despre Sf. Mc. Teopempt și Sf. Mc.Teona, a căror pomenire o facem astăzi și despre care vom vorbi în cele ce urmează.

Dreptmăritori creștini,

Împăratul Diocleţian, în primul an al prigonirii ce s-a făcut de el asupra creștinilor, plecând de la Roma, a venit în cetatea Nicomidiei, unde a dat poruncă să se construiască mulți idoli și s-a închinat lor. După o perioadă de timp, a fost prins înaintea cetății omul lui Dumnezeu, episcopul Teopempt. El s fost adus înaintea împăratului, unde a avut curajul să nege calitatea dumnezeiască a acestor idoli. „Dumnezeul cel ceresc, Atotputernicul, a făcut cerul, pământul și marea, precum și toate cele ce sunt într-însele" mărturisea sfântul în fața împăratului.

Atunci împăratul a poruncit să fie ars în cuptor episcopul, de viu. Ostașii au aprins cuptorul de dimineața până la amiază, și sfântul episcope, mărturișindu-și credința s-a aruncat în cuptorul cel aprins și a șezut în mijlocul lui, iar aceia s-au dus, crezând că el va arde și va pieri îndată. Dar la miezul nopții, ieșind sfântul bărbat din cuptor și intrând în casă la împăratul, deschizându-se toate ușile singure, l-a deșteptat și i-a zis: „Eu sunt Teopempt, episcopul, omul lui Iisus Hristos, pentru că n-am murit, după cum tu ai poruncit ca să mă omoare și iată că sunt viu". Zicând acestea, s-a dus iarăși în cuptor; iar împăratul, văzându-l pe sfântul și auzind cuvintele lui, s-a înspăimântat și a rămas ca un mut, de frica cea mare. A doua zi, chemând pe ostașii săi, le-a zis: „Ați aruncat pe creștinul acela în cuptorul cel ars, unde v-am poruncit?". Ostașii au răspuns: „Am făcut, stăpâne, precum ne-ai poruncit; l-am aruncat și, arzând, a murit ieri".

Atunci Diocleţian a pornit cu ostașii săi și s-a oprit înaintea cuptorului, dar a auzit pe sfântul episcop, cântând și binecuvântând pe Dumnezeu în mijlocul cuptorului celui arzând, și s-a mirat foarte mult.

Ieşind sfântul din cuptor nevătămat, împăratul a zis către cei de față: „Vedeți ce putere are vraja creștinească; căci am auzit că în numele unui Iisus își săvârșesc farmecele lor”. Deci a poruncit ca în același ceas să prindă un câine și să-l arunce în cuptor, vrând să vadă dacă nu va arde câinele, precum n-a ars episcopul cu minune; dar îndată a ars câinele. Văzând aceasta împăratul, a zis către omul lui Dumnezeu: „Voi pune asupra ta mai multe chinuri, ca asupra unui necurat, de vreme ce te-am cunoscut că ești înșelător și vrăjitor”. Și a poruncit ca într-o temniță să fie închis, fără a i se da nici pâine, nici apă, până în ziua în care avea să-l judece înaintea poporului; și a petrecut omul lui Dumnezeu douăzeci și două de zile în această temniță, fără hrană și băutură, întărindu-se de Dumnezeu.

După trecerea acestor zile, împăratul a poruncit ostașilor săi să meargă ca să cerceteze dacă se află încă în viață creștinul acela. Ostașii, mergând la închisoare, l-au găsit viu și cu fața veselă, ospătat ca la o masă împărătească; apoi s-a supărat Diocleţian și a scos din temniță pe fericitul episcop și, rupându-și hainele de pe dânsul, a bătut din palme, zicând: „Veniți și vedeți vraja creștinească”.

Împăratul a poruncit să-i scoată ochiul cel drept și să-l puie în mâna lui cea dreaptă, și astfel să-l ducă iarăși în temniță. Acolo, rugându-se sfântul, o lumină mare a strălucit în întuneric și îndată ochiul său s-a deschis, fiind întreg și sănătos ca și celălalt. De acest lucru înștiințându-se împăratul și văzându-l, s-a mâniat mai mult. A trimis apoi scrisorile sale în tot imperiul, cerând să fie găsit un vrăjitor, care să poată risipi farmecele creștinești. Așa a venit vrăjitorul Teona, care stând înaintea lui Diocleţian, a zis: „Să facă creștinul acela vreo putere înaintea mea și eu voi risipi toate lucrările lui”.

Și a cedrut Teona să i se aducă un bou mai sălbatic. Acela fiind adus, Teona a șoptit niște cuvinte în urechile boului și îndată boul a crăpat în două și fiecare parte era deosebită. Apoi a poruncit ca să-i aducă un cântar și a pus în el acele părți ale boului, umflându-se amândouă deopotrivă.

Și fiind adus episcopul în fața lui Teona acesta i-a zis: „Două meșteșuguri ale farmecelor voi săvîrși acum asupra ta și de nu te vor vătăma, voi crede și eu în Dumnezeul tău”. Așa a făcut două turte din făină fermecată, i-a dat episcopului să mănânce, care le-a mâncat și s-au îndulcit în gura lui ca mierea, cu nimic vătămându-l.

Văzând aceea Teona, s-a mirat și luând un pahar de apă, a pus într-însul o iarbă aducătoare de moarte și a chemat numele celor mai puternici diavoli, ca mai puternică să-i fie otrava, apoi a dat-o sfântului să bea, dar și de această dată rămas nevătămat.

Văzând această putere a credinței episcopului, Teona, a căzut la picioarele episcopului, lucru care la înfuriat pe împărat și a poruncit să-i ducă în temniță, unde sfântul episcop învățând credința pe Teona, l-a numit Sinesie, adică „plin de înțelegere”, de vreme ce a înțeles cu inimă curată și a cunoscut pe Hristos Dumnezeu; apoi l-a botezat acolo.

Nevrând sfântul să jertfească zeilor, împăratul a poruncit să-l întindă pe pământ, cu fața în sus și de patru lemne să-l lege de mâini și de picioare, apoi să aducă o bucată mare de piatră dintr-un stâlp sfărâmat, pe care abia opt oameni puteau s-o ducă și s-o pună pe pântecele sfântului. Dar rugându-se sfântul episcop rugându-se, îndată acea piatră ce era pe pântece, singură ridicându-se, s-a aruncat de la dânsul departe.

Atunci Diocleţian a poruncit să-l spânzure de picioare, cu capul în jos și altă piatră grea să-i atârne de gât. Dar sfântul episcop, cu puterea lui Dumnezeu, a stat drept pe picioarele sale. Atunci plin de furie a poruncit să i se taie capul. Tot la porunca împăratului,Teona vrăjitorul, care crezuse în Hristos, a fost aruncat într-o groapă adâncă și astupat cu pământ, apoi s-au adus cai ca să calce pe sfânt în groapă. Astfel, Sfântul Teona astupându-se cu țarină și de picioarele cailor, a trecut către Domnul.

Așa, Sfinții Mucenici Teopempt episcopul și Teona, zis Sinesie, și-au săvârșit nevoințele lor cele mucenicești de la Diocleţian împăratul, în Nicomidia.

Tot în această zi, pomenirea sfintei Sinclitichia.

Această sfântă era de neam ales, bogată şi evlavioasă; şi mulţi tineri o cereau în căsătorie pentru frumuseţea ei înfloritoare şi pentru averea ei cea multă. Dar ea îşi înălţa tot mai mult dorul către Dumnezeu. Pentru aceasta a părăsit cu totul grijile lumeşti şi şi-a dat toată silinţa spre adăugirea îmbunătățirii sufletului, prin înfrânare. Biruind deci pe vicleanul luptător diavolul, s-a mutat cu mintea către Dumnezeu, mai înainte de despărţirea de trup.

Dar aproape de sfârşitul vieţii sale, iar a ispitit-o vicleanul. Întocmai ca pe Iov, acoperind-o cu bube, cu răni şi cu viermi, care îi mâncau trupul. Tăria sufletului însă nu i-a slăbit, ostenelile nu le-a

părăsit şi cu luptă bărbătească a trăit până la 80 de ani, când a răposat în pace, dându-şi sufletul în mâna lui Dumnezeu şi luând cununa biruinţei cu sfinţii.

Iubiți credincioși,

Atât de mulți sunt mucenicii cei din toată lumea, cei ce prin credință s-au luptat cu puterea potrivnică, s-au dezbrăcat pentru luptă împotriva taberelor tiranice, s-au avântat în foc, în sabie, la fiare, în toate greutățile, socotind caznele ca desfătări, sângiurile ca bucurie. Și cu această credință au călcat peste cărbuni de foc, au stins văpăi aprinse, au lucrat cele mai presus de fire în fire**,** uimind pe tirani, pe regi. Mărturisind ce? Că Hristos Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și că întru El este viață veșnică, precum este scris.

Dar oare sunt mucenici numai cei ce au mărturisit prin sânge? Nicidecum, ci și cei ce au petrecut viață dumnezeiască. Căci zice Apostolul: au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strâmtorați, rău primiți, ei de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pământului. *Și puțin mai jos:* De aceea și noi, având în jurul nostru atâta nor de mărturii, să lepădăm orice povară și păcatul ce grabnic ne împresoară și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înainte cu ochii ațintiți asupra lui Iisus, Începătorul și Plinitorul credinței.

Ați văzut că dintr-odată a numit mucenici pe toți iubitorii cuvioșiei și pe cei ce duc viață necăjită prin răbdare**?** Prin urmare și noi am fost socotiți în mucenicia aceasta. Căci noi, prin a iubi și a răbda necazul vieții purtătoare de cruce, mărturisim că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Mărturisim că este judecată și răsplătire. Mărturisim că vom da socoteală la înfricoșătorul scaun de judecată al lui Hristos pentru cele trăite de noi, când vom sta împotriva diavolului care este vrăjmașul lui Hristos, care ne pedepseşte și ne biciuieşte prin asalturile gândurilor succesive și pierzătoarelor plăceri, ca să ne facă pe noi să tăgăduim că este Dumnezeu.

Dacă diavolul nu ar provoca uitarea de Dumnezeu în sufletele oamenilor, ca pe un fel de tăgăduire a Lui, nu ar convinge mintea să se avânte spre dorirea trupului, spre excesul păcatului, spre îmbătarea de vin, spre dezmăț, spre mâncări, spre băuturi, spre lăcomii, spre idololatrii, spre orice altceva dintre nelegiuiri. Și de aici luând sufletul, îl duce să meargă în urma lui, smulgându-l de la Dumnezeu, agonisindu-i lui focul cel nestins al veșnicei osânde.

Dar noi, ca martori ai lui Hristos, bucurându-ne împreună cu toți sfinții că am fost învredniciți să mărturisim pentru Hristos**,** neplecându-ne genunchiul lui baal, adică poftei trupului, celorlalte plăceri ale vieții, să nu ne încredem celui ce ne strecoară pretexte de tăgăduire a ascultării, ci în fiecare zi să luptăm ca într-o arenă. Loviți, dar nu abătuți, îmbărbătați, iar nu înfricoșați. Apoi, știți care este câștigul mărturisirii, cei care se fac mărturisitori ai cuiva în viață devin părtaşi bucuriei lui și se împărtășesc de lucrurile pentru care au mărturisit. Trebuie să conchidem de aici că și mărturisitorii lui Hristos, ca unii care au mărturisit pentru El în toate, răbdând chinuri nesuferite pentru adevărata mărturie, se vor arăta moștenitori împreună cu El în veacul cel viitor. Căci zice Apostolul: *Iar când Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru slavă.* Împreună cu care și noi, încă săvârșindu-ne martiriul nostru – căci este o lungă mucenicie și pentru toată viața –, să fim învredniciți să ne bucurăm de răsplătirile veșnice, să ne veselim împreună cu Hristos în veci, Căruia I se cuvine slava, cinstea și închinăciunea, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin

Preot David Marian, parohia Naşterea Maicii Domnului, Mamaia Nord, Năvodari.